

تقویت دیپلماسی منطقه‌ای، همکاری‌های اقتصادی و روابط با همسایگان

پانزدهمین نشست سران سازمان همکاری اقتصادی (اکو) که قرار است هفته آینده در ترکمنستان برگزار شود ...

پانزدهمین نشست سران سازمان همکاری اقتصادی (اکو) که قرار است هفته آینده در ترکمنستان برگزار شود می‌تواند گامی در جهت حل و فصل مناسبات اقتصادی، ایجاد راهکارها و زمینه ساز گسترش فعالیت‌های اقتصادی با اولویت همسایگان باشد و با همکاری اعضا تجارت درون منطقه‌ای رونق گیرد.

جمهوری اسلامی ایران نیز به عنوان یک عضو اثرگذار و مهم می‌تواند با ارائه پیشنهادات و راهکارها جهت حل موضوعات نقش آفرینی کرده و بر تصمیم‌گیری‌ها تاثیر بگذارد.

به گزارش ایسنا، پانزدهمین نشست سران سازمان همکاری اقتصادی (اکو) ۷ آذر ماه سال جاری به میزبانی ترکمنستان برگزار خواهد شد و این کشور رییس دوره‌ای اکو خواهد بود.

اجلاس پانزدهم به صورت حضوری است گرچه چهاردهمین اجلاس سران اکو اسفند ماه سال گذشته به دلیل شیوع کرونا به صورت مجازی برگزار شد و پاکستان ریاست این نشست را بر عهده داشت. شعار چهاردهمین نشست سران اکو نیز «همکاری اقتصادی منطقه‌ای در دوران پسا کرونا» بود.

کشورهای عضو اکو علیرغم ظرفیت‌ها و پتانسیل‌هایی که دارند هنوز موفق نشده‌اند در زمینه توسعه تجارت و اقتصاد جایگاه خوبی را در عرصه جهانی به دست آورند، در حالی که با توجه به شرایط خاص منطقه و توانمندی‌هایی که کشورها در زمینه‌های مختلف دارند می‌توانند در قالب یک همگرایی و همکاری خود را نشان داده و موجب ارتقاء این سازمان شوند. به نظر می‌رسد در این اجلاس باید فعالیت‌های اقتصادی و درصد رشدی که اکو طی یکسال گذشته داشته با توجه به شعار همکاری اقتصادی منطقه‌ای در دوران پسا کرونا مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد.

جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از پایه‌گذاران این سازمان و جایگاهی که در سطح منطقه دارد طبیعتاً می‌تواند به عنوان یک عضو اثرگذار نقش آفرینی کند.

طی این سال‌ها که اجلاس سران اکو برگزار شده همواره ایران با توجه به سیاست‌هایی که داشته پیشنهاداتی را در ابعاد مختلف مطرح کرده؛ از جمله گردشگری سلامت، لغو ویزا به خصوص ویزای درمانی در راستای توسعه گردشگری سلامت، مبارزه با فساد، تاکید بر مقررات زدایی، روند تسهیلات گمرکی میان اعضای اکو، تقویت همکاری‌های علمی و فناوری، گسترش همکاری‌های اقتصادی، صنعتی، کشاورزی، انرژی، به کارگیری شیوه تهاوت و مبادله با پول‌های ملی و ایجاد مقررات هماهنگ گمرکی و... بخشی از پیشنهادات ایران به اکو بوده است.

سال گذشته نیز حجت الاسلام روحانی، رئیس‌جمهور وقت کشورمان در اجلاس پانزدهم پیشنهاداتی را مطرح کرد که تمرکز بر روی اجرایی کردن موافقتنامه‌های تجاری و یافتن راه‌های جدید برای توسعه و ترویج تجارت درون گروهی در منطقه اکو، فعال کردن بیش از پیش بخش خصوصی جهت رونق تجارت فی مابین، فعال سازی و کارآمد کردن نهادهای موجود در اکو مانند بانک اکو، بیمه اکو، استاندارد اکو و اتاق بازرگانی امور در سطح همکاری‌های منطقه‌ای و مطابق استانداردهای بین‌المللی، رفع موانع و چالش‌های همکاری‌های ترانزیتی به عنوان زیرساخت‌های اساسی توسعه تجارت بود.

همچنین در این اجلاس عنوان شد که جمهوری اسلامی ایران آمادگی دارد در عملیاتی کردن موافقتنامه تجاری اکو و پیروزی تریبیت مالی، بانکی و گمرکی آن با حضور همه کشورهای عضو مشارکت فعال داشته باشد.

به نظر می‌رسد با توجه به اهمیت این اجلاس، جمهوری اسلامی ایران و به ویژه دولت سیزدهم می‌بایست در جهت فعال شدن دیپلماسی منطقه‌ای نقش و اثرگذاری خود را بر این گونه نشست‌ها به عنوان عضو فعال داشته باشد. این قبیل نشست‌ها می‌تواند برای هر یک از اعضا به ویژه ایران به عنوان یک فرصت و گامی در جهت توسعه اقتصادی آنان به شمار برود.

پایه و اساس سازمان همکاری اقتصادی از ابتدا بر مبنای رشد و توسعه اقتصادی از هر جنبه بوده اما علی‌رغم پتانسیل‌ها و ظرفیت‌هایی که اعضا دارند به دلایل متعدد از جمله نا متوازن بودن سطح اقتصادی اعضا، وضعیت متفاوت نظام اقتصادی کشورهای عضو و یا دخالت‌های فرامنطقه‌ای توانسته نقش بزرگی در رشد تجارت جهانی داشته باشد.

لازم است که این مساله با توجه به شرایط موجود در نظام بین الملل و بحران های اقتصادی که جامعه جهانی را درگیر کرده مد نظر اعضا سازمان همکاری های اقتصادی (اكو) باشد تا از طریق گفت و گوها و مذاکراتی که در پانزدهمین اجلاس خواهند داشت، راه هایی برای سرعت بخشیدن به رشد اقتصادی و تحرک در این حوزه بیابند.

سازمان اكو اولویتی مهم در پارادایم موجود بر سیاست های منطقه ای است، رویکرد دولت سیزدهم برای اولویت بخشی به سیاست همسایگی است و طبیعتاً حضور ایران در این اجلاس و نقش موثر آن می تواند دال بر این مطلب باشد. سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور کشورمان نیز در سخنان خود همواره تاکید داشته که هم اندیشی با همسایگان در موضوعات و مسائل مهم منطقه، اولویت دیپلماسی دولت سیزدهم است.

همچنین حسین امیرعبداللہیان وزیر امور خارجه کشورمان نیز سیاست خارجی را همسایه محور عنوان کرده و این که با رویکردی اقتصادی طبیعتاً در اولویت قرار دارد. در واقع اولویت دولت سیزدهم تقویت و توسعه روابط با همسایگان است.

حضور ایران در اجلاس های منطقه ای بسیار موثر خواهد بود مانند آنچه که در مورد شرکت و عضویت ایران در شانگهای شاهد بودیم، حضور ایران در اجلاس شانگهای و عضویت در این سازمان به اندازه ای قابل توجه بود که بسیاری از تحلیل گران و کارشناسان از آن به عنوان یک موفقیت خوب و بزرگ یاد کرده اند که می تواند در شرایط تحریم اثرات اقتصادی ویژه ای برای ایران داشته باشد.

حتی رسانه های خارجی از ورود ایران به شانگهای به عنوان محدود کردن تلاش های آمریکا و اسرائیل علیه تهران نام برده اند که می تواند مشکلات راهبردی جدی را برای واشنگتن، اسرائیل و غرب در مواجهه با برنامه هسته ای ایران و رفتارهای منطقه ای ایجاد کند.

از این رو علی باقری معاون سیاسی وزیر امور خارجه کشورمان نیز در یکی از سفرهای منطقه ای خود تاکید کرد که سیاست همسایگی در دولت سیزدهم یک نگاه راهبردی است که برای تامین منافع متقابل بسیار حائز اهمیت است. با همه این شرایط تقویت و توسعه اقتصادی اعضای اكو در وضعیت فعلی بین المللی می تواند به عنوان دستور کار مهم قرار داشته باشد، ضمن این که ایران می تواند از این طریق دیپلماسی منطقه ای و توسعه روابط با همسایگان و همچنین همکاری های اقتصادی خود را تقویت بخشد.

پانزدهمین اجلاس سران سازمان همکاری اقتصادی (اكو) و ششمین نشست سران کشورهای ساحلی دریای خزر هفتم آذر ماه به میزبانی ترکمنستان برگزار می شود.